

„БДЖ – Товарни превози“ ЕООД
Вашият надежден партньор

Адрес:
1080 гр. София
ул. Иван Вазов № 3
Тел: (+359 2) 932 45 05
Факс: (+359 2) 987 79 83
e-mail: bdzcargo@bdz.bg
www.bdz.bg, БДЖ – Товарни превози“ ЕООД

Свят

НОВИЯТ ГЕРМАНСКИ ВЛАК-СТРЕЛА
ICE 4 ДЕБЮТИРА В БЕРЛИН на стр. 2

Изложения

INNOTRANS-2016 ...
С ХИТОВИ ИНОВАЦИИ на стр. 4

ИСТОРИЧЕСКА ГАРА СЕ ВЪЗРАЖДА ОТ РУИНИТЕ

На националния празник 22 септември обновена „Трапезица“ посрещна премиера Бойко Борисов заедно чуждестранните гости

Далеч назад във времето е останала годината 1908-а, запечатала една от най-значителните дати в нашата история, свързана с жадуваната независимост. На този ден България я обявява пред световната общественост и за пръв път излиза на европейската и международната сцена като суверенна държава.

Интересното е, че гара „Трапезица“ изиграва съществена роля в отдавна отминалите бурни събития, които стават повод съвременниците ни да честват 22 септември като един от най-светлите си национални празници. В този паметен ден на 1908 г. влакът на Фердинанд неочаквано вместо във Велико Търново спира в Трапезица, от където князът пешком се отправя към църквата „Свети 40 мъченици“. Там той, в присъствието на целия тогавашен политически елит, който го придружава от София, прочита манифеста, отхвърлящ подчинението на Високата порта и провъзгласява независимостта на държавата ни.

Преди дни, на 22 септември, старопрестолната столица стана притегателен център за много гости от страната и от чужбина, които желяеха да се включат във възпоменателните тържества. В слънчевата и приятна утрин, доминирана от радостта и доброто настроение на хората, дойде и премиерът Бойко Борисов заедно с първата дама на Азербайджан Мехрибан Алиева и кметът на Велико Търново Даниел Панов, които откриха възстановената крепост на Трапезица по случай 108-та годишнина от обявяването на независимостта на България. Докато течеше официалната част лъчите на есенното слънце обхождаха трите хълма на града - Царевец, Света гора и Трапезица.

В реставрацията на Трапезица през последните десет години са инвестирани около 14 млн. лв. Само от 2012 г. насам в знаковия за националното ни самочувствие обект са вложени 6,7 милиона лева. Последната инвестиция, от 2,5 милиона лева, е осигурена от фондация „Гейдар

Алиев”, която се ръководи от Мехрибан Алиева.

Днес събдваме една 132-годишна мечта, заяви, обръщайки се към премиера Борисов кметът на Търново. И му благодари за поетата инициатива, свързана и с честването на 830-годишнината от въстанието на Петър и Асен и възстановяването на Втората българска държава. Той подчерта признателността си и към Мехрибан Алиева

за това, че е помогнала в осигуряването на парите за завъшването на този изключително важен за България и Велико Търново проект. С отварянето на Трапезица за посетители старопрестолният град вече разполага с най-големия музеев комплекс на открито в страната и на Балканите. По думите на кмета Панов, в миналото Царевец и Трапезица са били неизменно свързани и са оформили сърцето на Търновград. Сега връзката отново е възстановена.

По време на тържествената част стана ясно, че двата и половина милиона лева са първата инвестиция в Източна Европа на фондацията „Гейдар Алиев“. Решението средствата да отидат за Трапезица е било взето през миналата година по време на срещата между Бойко Борисов и президента на Азербайджан Илхам Алиев. Българският премиер е дал идеята парите да бъдат инвестирани в Трапезица, имайки предвид огромното ѝ историческо и национално значение. „Нищо не е толкова видно за хората, когато една мюсюлманска страна изгражда църкви в България, а ние като християни пък поддържаме джамии. Това е именно и силата на света – в многообразието на културите, и ако се научим всички да живеем мирно, добре и заедно, няма да има войни, а само просперитет. Да се надяваме, че светът ще бъде по-мъдър не само в следващите месеци, но и години“, подчерта Борисов. Гостенката Мехрибан Алиева пък обърна внимание, че „крепостта Трапезица е културно-историческо наследство за цяла Европа и ние от фондация „Гейдар Алиев“ се гордеем, че успяхме да допринесем за нейното възстановяване. Специално благодаря на министър-председателя за това, че той контролираше всичко и ни подпомагаше във всяко едно отношение. Ние сме мюсюлманска страна, но никога не сме забравяли, че има и други култури, към които сме изключително толерантни. Нашият фонд осъществява

На стр. 3

НОВИЯТ ГЕРМАНСКИ ВЛАК-СТРЕЛА ICE 4 ДЕБЮТИРА В БЕРЛИН

На берлинската Централна жп гара се състоя презентация на най-новия германски скоростен влак – ICE 4. Пътниците от терминала, много гости на събитието и журналистите за първи път получиха възможност да разгледат отвътре новия експрес.

Последното поколение германски скоростни композиции ще бъдат пуснати в редовна експлоатация през декември 2017 г. Сега те преминават поредица от изпитания. Два състава ICE 4 се тестват по маршрута Хамбург – Хановер – Нюрнберг – Мюнхен.

Дължината на стандартния шествагонен влак-стрела от типа е 346 метра. Той може да развива скорост до 300 км/ч и превозва до 830 пътници (625 във втора класа и 205 в първа). Модулната конструкция на композициите обаче позволява да се променя тяхната вместимост чрез добавяне или откачане на вагони. Броят на вагоните може да варира от 5 до 12.

Характерна особеност за ICE 4 са олекотените вагонни тележки, разработени за него от канадската компания Bombardier. Благодарение на тях дванадесетвагонната композиция тежи 740 тона и е с цели 120 тона по-лека от идентичните експреси ICE 1. При това новият влак може да превозва 87 пътника повече и използва с 22 процента по-малко електроенергия, отколкото едноименните модернизираните влакове-стрели от първо поколение.

ICE 4 са снабдени и с модерно оборудване и повече екстри от предходните генерации експреси. Сред тях са електронна информационна система за пътниците, работеща в реално време и с "умно" осветление, което само регулира интензитета си спрямо външната осветеност. Също така – усъвършенствана климатична система, способна да функционира надеждно и да гарантира комфортен микроклимат във вагоните при външна температура до 45 градуса. Освен това в композицията е обособена зона за пасажери с деца, отдел за превоз на велосипеди и четири места за инвалидни колички. Два бордови подемника улесняват слизането и качването на инвалидите.

През май 2011 г. германските железници Deutsche Bahn сключиха рамков договор с концерна

Siemens за доставка на 130 състава ICE 4 (85 десетвагонни и 45 седемвагонни). Общата стойност на контракта, който включва и опции за допълнителни поръчки, е 5 млрд. евро.

ШВЕЙЦАРИЯ - С НАЙ-СКЪПТЕ ЖП БИЛЕТИ В ЕВРОПА

Страната с най-скъпи железопътни билети на Стария континент е Швейцария. Това показва изследване на германския сайт за пътешествия с релсов, автомобилен и авиационен транспорт GoEuro. То сочи, че билетът за пътуване с влак на разстояние 100 км в швейцарската конфедерация струва 47,44 евро. За сравнение

идентичният среден показател в останалите страни в Европа е 10,70 евро.

За да изготви рейтинг за цените на вътрешните железопътни пътувания на страните в Европа екипът на електронния пътеводител провежда дълго проучване. То обхваща 40 европейски държави, а в хода на проучванията са ана-

лизирани 300 млн. жп пътувания, осъществени в периода от април 2015 г. до април 2016 г. Като база за сравнение от сайта GoEuro вземат средната стойност на пътуването с влак в различните европейски държави на разстояние 100 км.

Резултатите са интересни. Оказва се, че най-неизгодно за пасажерите е да пътуват до 100 км с железниците на едни от най-развитите държави на континента. В топ 5 на класацията след Швейцария се нареждат, както следва Великобритания, Холандия, Белгия и Франция. Жп трансферът на това разстояние с френските железници е най-приемлив сред скъпите дестинации и възлиза на 17,59 евро. С всяка следваща позиция надолу в рейтинга билетите поевтиняват.

232 китайски локомотиви за ЮАР

Китайският жп концерн CRRC достави на южноафрикански жп консорциум Transnet първите два от общо 232-те поръчани дизелови локомотива Class 45-000. Договорът за тях бе сключен през март 2014 г. и възлиза на 900 млн. долара.

Първоначално тръстът Transnet (включително най-голямата компания за товарни жп превози в ЮАР Transnet Freight Rail) възложи поръчката на бившия китайски жп производител CNR. Но след като през юни 2015 г. последната се обедини с дружеството CSR и в резултат се появи корпорацията CRRC, контрактът бе поет от новото мега дружество.

Шестотинте локомотиви Class 45-000 са предназначени за експлоатация по линии с широчина на междурелсието 1067 мм. Задвижват се от дизелови двигатели с мощност 3,3 МВт на немската компания MTU, които им гарантират максимална скорост от 100 км/ч.

Според договора първите 20 локомотиви ще се произведат в предприятието на CRRC в китайския град Далян. Останалите 212 ще сеглобят в завод на Transnet Rail Engineering в южноафриканския град Дърбан под надзора на CRRC.

В момента доставки за Transnet осъществяват и още 3 китайски производители на тягов състав. На същите са поръчани други 832 локомотива.

Гърция и Албания ще строят нова жп връзка помежду си

Железниците на Гърция (OSE) и Албания (HSH) се договориха да си сътрудничат в реализирането на проект за изграждане на нова железопътна линия между двете държави. Тя ще свързва гръцкия град Лерин (известен и като Флорина) в Егейска Македония с албанското градче Капещица, разположено недалеч от общата им граница.

По официални данни на министерството на транспорта на Гърция този инфраструктурен проект се очаква да бъде осъществен с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Той предвижда изграждане на единична, електрифицирана жп линия с дължина 50 километра. Стойността му по предварителни оценки се изчислява на 397 млн. евро. В перспектива албанските железници планират да удължат линията, така че тя да осигурява и връзка между Капещица и град Поградец (Източна Албания). Дължината на новия участък ще е около 61 км, а цената му вероятно ще надхвърли доста тази на трасето Лерин - Капещица.

Страницата подготви: Ивайло ПАШОВ

ИСТОРИЧЕСКА ГАРА СЕ ВЪЗВРАЖДА ОТ РУИНИТЕ

От стр. 1

проекти не само в Азербайджан, но и на много други места". Гостенката сподели, че фондацията, която оглавява, вече е подпомагала възстановяването на културни проекти във Версай, Страсбург, Рим и Ватикана. Според нея най-силното оръжие срещу тероризма и радикализма, които срещаме в световен мащаб, е поддържането на културните връзки между народите. Не скри радостта си, че този проект е бил осъществен в една от приятелските страни на Азербайджан – България. „Между двете държави има стратегическо партньорство и това се вижда на всички равнища“ - подчерта Алиева.

Сега нощем от юг и от север крепостните стени са окъпани в светлини, които предават неопишуема красота, хармония и величие на безценното културно-историческо наследство. Реставрирани са близо 200 метра от западната крепостна стена, три средновековни църкви с автентични стенописи. Изградена е туристическа алея с дължина около километър. Монтирано е художествено осветление, а бившата археологическа база е превърната в „Интерактивен център за интерпретация на културното наследство“.

В подножието на хълма, с новоизградена модерна пътна инфраструктура, се намира обновената гара „Трапезица“, която в момента е със статут на спирка. В този празничен ден тя изглеждаше също красива и горда с историята, която повече

от век е съхранила. Боядисана в приятни цветове с нов широк и повдигнат перон отстрани, до приемната сграда е разположен обширен паркинг с много места за паркиране. В деня на откриването, на високи пилони отпред, гордо се вееше знамената на България и Европейския съюз, което създаваше още по-голяма тържественост. Това обновяване е било предизвикателство за строителите, защото освен че е трябвало да възстановят автентичния вид на приемното здание от преди около 100 години, те буквално са го съживявали от руините. За промяната възложителят – НКЖИ, е вложил 690 000 лв. След обществена поръчка обектът се поема от софийска фирма, а подизпълнител е великотърновската строителна компания „Емжи 81“ ЕООД.

Всичко е изградено наново. Направени са 430 кв.м покривна конструкция. Пред гарата и около нея са възстановени 1300 кв.м плочници. Осветлението е издигнато на пилони, възстановени са електрификацията и водоснабдяването. Поставена е нова ергономична дограма на прозорците и вратите. По фасадата са възстановени старите еркери, такива каквито някога са били. Историческите архиви показват, че официалното откриване на търновската гара „Трапезица“ е станало на 8 октомври 1900 г. През 1927 г. тя е електрифицирана и започва да посреща официалните гости на града и културни делегации.

В непосредствено близост до

гарата вече работи началната станция на най-интересното и атрактивно съоръжение - наклонен асансьор популярен още с наименованието фуникуляр. За около 2 – 3 минути той изкачва посетителите до върха на хълма, където се издига крепостта. За да не се допуснат срутвания, строителите са издигнали 50-метрова подпорна стена, висока около 2,80 м. Денивацията до върха е 70 м., под наклон 30 градуса, а дължината на новата релсова

атракция е 132 м. Кабинката на панорамния асансьор събира около 12 човека. Новата транспортна придобивка, с която Велико Търново вече основателно се гордее, е първото такова съоръжение, открито у нас, въпреки че подобни съществуват на много места по света, където по друг начин комуникацията до исторически забележителности е невъзможна.

С всичко това старата гара „Трапезица“ отново се възвраща

и става неразделна част от великото минало на старопрестолния град. Докато чаках влака за Самоводене, където живея, хората любопитно гледаха, снимаха красивата й сграда и питаха дали ще спират всички влакове тук. Ето защо се сетих, че от 13 декември влиза в сила новото разписание. Дали не трябва да се помисли и някои от бързите преминаващи композиции, включени в него да спират на „Трапезица“...

Ангел Мъглов

ОБРАТНА ВРЪЗКА

Уважаеми господа,

Пиша ви, за да изразя благодарността си към няколко служители на жп гара Пловдив, на които за съжаление, предвид ситуацията, не успях да запомня имената. Независимо от

това съм им особено признателна за честността и професионалното отношение към проблем, възникнал по моя вина.

На 24.07 следобед се готвех да се кача на пътническия влак (в 17:22) от Пловдив за София. Малко преди това съм изпуснала портмонето си с относително малка сума пари, но с документ с лични данни (картата за намаление „Класик“), и билета ми. Господжата, която поддържа тоалетните изрядно, независимо от неприятното естество на работата си веднага го е предала в транспортна полиция. На нея дължа особена благодарност, но за съжа-

ление не успях да я изразя лично.

Междувременно във влака, нямаш възможност да представя билет, но служителите (кондукторката и началникът на влака) проявиха изключителна човечност и разбиране към паниката ми и ми съдействаха да се кача на бързия влак през Стамболийски до Пловдив (около 18 ч.), където ме посрещнаха със същото отношение - разбиране и съдействие. Междувременно от транспортна полиция ме бяха уведомили, че документите ми са намерени. Веднага ми ги предадоха щом пристигнах обратно на гара Пловдив.

Благодарение на съдействието и професионализма на всички тези жп служители, проблемът, който можеше да предизвика много неприятни последствия за мен беше решен по възможно най-ефективния начин, за което изразявам искрената си благодарност.

Галина Величкова

НАЗДРАВЕ!

На 2 октомври ще каже Стоил Фердов, председател на сдружението „Клуб на железничаря“. Юбиларят, който тогава навършва 85 години е един от хората, които през цялото си професионално развитие тясно е свързани с транспорта и предимно с българската железница. И като неин генерален директор, и като заместник-министър на транспорта, и като председател на Съвета на директорите на БДЖ, а и в момента като шеф на клуба той не престава да се вълнува от актуалните й проблеми и с много болка или тревога да говори, когато те оперативно не се решават.

От позицията на дългогодишния си опит и сега Стоил Фердов е не само критичен, но и полезен коректив, когато трябва да се вземат конкретни организационни или ръководни решения. Опитва се да търси верния отговор и да го подсказва на младите.

Честито на юбиляра!

INNOTRANS-2016

СЕ ОТЛИЧАВАШЕ С ХИТОВИ ИНОВАЦИИ

От 20 до 23 септември в Берлин се състоя 11-ото издание на най-голямото в света изложение за железопътни технологии и иновации – InnoTrans-2016*. То бе най-мащабното досега. Участие взеха компании от 60 държави, като за първи път сред изложители бяха фирми от Египет, Армения, Азербайджан, Хонконг, Тайланд и Виетнам. Те представиха над 2950 експоната в палатите на изложбения център Messe Berlin. Демонстрирани бяха и 140 иновации в областта на релсовия транспорт.

Безспорния хит на форума бе представения от френския жп производител Alstom първи по рода си пътнически влак, задвижван изцяло от водород. Съставът, именуван „Coradia iLint“, е базиран на вече съществуващия регионален модел Lint. Но за разлика от своя прототип, в новият експрес е внедрена водородна технология, предлагаща на практика нулево ниво на вредни емисии. Затова и на него се гледа като на бъдеща алтернатива на дизеловите композиции.

В същността си „Coradia iLint“ (hydrail) е електрически. Той работи с резервоари с водородно гориво, скрити под покрива на купетата, които захранват горивни клетки за производство на електричество. Литиево-йонните му батерии, инверторът, преобразователите и електрическият мотор са скрити под пода на купетата.

С едно пълно зареждане водородният влак може да пропътува 600-800 км, движейки се

на максималната си скорост от 140 км/ч. Благодарение на своя електродвигател, даже при такова ускорение той е много по-тих от традиционните дизелови влакове. Единственият звук, който пътниците чуват идва от движението на колелата и съпротивлението на въздуха.

Разработката на hydrail експреса е част от мащабно усилие за намаляване на емисиите на парникови газове от транспорта. „Coradia iLint“ ще бъде първият по рода си влак за превоз на пътници. Повечето други нововъведения във водородната технология са фокусирани върху товарния транспорт.

Очаква се иновационния състав да бъде пуснат в редовна експлоатация по една от пътническите жп линии в Долна Саксония (Северозападна Германия) през декември 2017 г. Въпреки че „Coradia iLint“ засега изглежда доста по-скъпа технология – в сравнение със съществуващите дизелови мо-

дели – властите и в други части на Германия, са поръчали още 13 влака. Норвегия, Холандия и Дания също проявяват интерес към него.

Интересна премиера на InnoTrans-2016 имаше и китайската корпорация CRRC. Тя представи авангардна технология, наречена „вълшебни прозорци“ – нов вид стъклопакети за пътническите експреси.

Същите на практика представляват интерактивни прозрачни дисплеи, на които по време на пътуване може да се изобразява информация за преминаващия зад прозореца пейзаж. В перспектива на тези панели ще могат да се излъчват телевизионни предавания и видеофилми.

Приятен сюрприз поднесоха и британците с разработения от тях свръхскоростен Wi-Fi за пътническите композиции. Компания Nomad Digital (водец глобален доставчик на софтуер и Wi-Fi системи за жп индустрията) представи на изложението усъвършенствано програмно осигуряване на бордовите рутери. Разработката позволява да се увеличи средната производителност на пропускателната им способност до 300 процента, а скоростта за предаване на данни да скочи до 900 Мбит/с.

„Разбрахме, че ограниченията за влизане в Интернет от борда на влаковете се заключават във функциите на програмното обезпечаване, а не в устройствата“, - коментира директорът на водещата Nomad Digital Ендрю Тейлър. По думите му сега фирмата работи над интегрирането на нов софтуер към всички досегашни разработки. Очаква се първите доставки на продукта да стартират през януари 2017 г.

Сред по-любопитните дебюти на специализирания форум бе и презентацията на едни изключително модерни спални вагони. Поръчани са от азербайджанските железници (ADY) за скоростните съставите, които ще започнат да обслужват маршрута Баку – Тбилиси – Карс – Истанбул след откриването му през 2017 г. Те са разработени и се произвеждат от швейцарския жп производител Stadler по заявка на железниците на Азербайджан.

Забележителното е, че всяко купе на вагоните първа класа е оборудвано с вакуумна тоалетна

Изложението InnoTrans-2016 бе посетено от над 130 000 гости и специалисти от цял свят.

и с душ. Комфортът на пасажерите се допълва от съвременни информационна и климатична системи. Освен това всеки вагон е снабден с агрегат за аварийно електрозахранване, който гарантира автономната работа на отопление, охлаждане и осветление в продължение на 24 часа при липса на подаване на енергия от локомотива.

Договорът предвижда Stadler да достави на ADY общо 30 такива спални вагона. От тях 18 са втора класа с по 32 места, разпределени в четириместни купета, а 3 – първа класа (с по 16 спални места в двуместни купета). Поръчани са също по 3 първо- и второкласни вагона с по 20 спални двуместни купета, 3 втора класа с по 18 кушет места, купе за инвалиди, както и вагон-ресторант с възможността да посрещне 28 гости.

Швейцарските спални вагони са оборудвани с талиги с различни двойки колела. Това

ще им позволи да оперират не само по железопътните мрежи на Азербайджан и Грузия, където ширината на междурелсието е 1520 мм, но и в Турция, чиито жп трасета са по-тесни (1435 мм).

Ако в едно изречение трябва да се направи характеристика на това издание на InnoTrans то това е, че новите продукти, технологичните, както и дизайнерските достижения през цялото време привличаха вниманието на посетителите му.

Ивайло ПАШОВ

* Изложението InnoTrans се провежда веднъж на всеки две години от 1996 г. Експозицията включва пет сегмента: Railway Technology (железопътни технологии), Railway Infrastructure (железопътна инфраструктура), Public Transport (обществен транспорт), Interiors (вътрешно оборудване) и Tunnel Construction (конструкции за тунелно строителство).

Със състава, задвижван от водород вече са проведени серия успешни изпитания са готови да осигурят свръхскоростен Wi-Fi в пътническите влакове.

Модерните спални вагони, които Stadler разработи за железниците на Азербайджан.

„Coradia iLint“ – водородният влак на Alstom.

РИЛСКАТА ЖЕЛЕЗНИЦА ВЪЗКРЪСВА СЛЕД 60 ГОДИНИ

Благодарение на възрожденското постоянство, енергия и оптимизъм на един съвременен българин

В продължение на около месец една нетрадиционна фотоизложба, подредена в партерната зала на сградата на държавна агенция „Архиви“, привлича вниманието на почитателите на българската железница, връщайки ги към времето, когато са поставяни основите. Експозицията беше открита на 13 септември по случай навършването на 100 години от основаването на Рилската железница. Съставителите ѝ, Методи Панайотов и Румяна Вълчева, както и художникът Деян Седларски чрез много снимки, конкретни текстове и ценни предмети проследяват историята ѝ.

Нека припомним, че Методи Панайотов, преподавател в Софийската художествена академия, отдавна не само изследва, но и събира всичко, което е свързано с нея. Сантименталната му мечта е отново да се вдъхне живот на теснолинейката, но не само като музейен експонат, а по-скоро като едно атрактивно кътче в красивата Кочериновска долина, съхранило спомена за родолюбие, предприемаческа далновидност и социална ангажираност на една от най-видните индустриални български фамилии – Балабановата през 40-те години на миналия век. Изложбата, която затваря вратите си на 10 октомври, беше предшествана от две, също толкова ценни книги – „Ние децата от Балабановата фабрика“ и „Рилската железница и Балабановата фабрика“, чийто автор Методи Панайотов, издаде през последните няколко години. Много често го наричат „чудацък от Бараково“, но всъщност това

е човек с възрожденско самосъзнание, енергия и убеденост, че любовта към родния край не се изразява в гръмки фрази, а е неуморна работа, постоянство и ентузиазъм в името на една кауза. В случая тя се преплита с мечтата му да се възстанови поне малка част, 200 – 300 метра от автентичния релсов път на Рилската железница. Затова от години събира реликви от времето, когато пълноценно е функционирала. Търси контакти с всички, които са съпричастни към възраждането ѝ. Сам той, едно от многобройните деца, живяло в селището, създадено в Балабановата фабрика, обича да разказва за социалното чудо, което за онова време предлагат на работниците си бащата Тодор и синовете Иван и Коста Балабанови. Младежките спомени връщат Методи Панайотов към прекрасно устроеното заводско селище с изградени и обзаведени в него домове за всяко семейство, с болница, родилен дом, магазини, дом за възрастни хора, дори оркестър и казино. А железницата – мечтата на големият български индустриалец Тодор Балабанов, е осъществена от сина му Иван Балабанов. Тя буквално променя живота на всички, които живеят край Рилското корито, казва Методи. Много хора от долината започват работа още от самото начало на построяването ѝ, а някои след пускането на жп линията работят като обслужващ и поддържащ персонал. Така че и в най-кризисните военни години безработица в района не е имало.

Създадена за нуждите на мукавената фабрика, както тогава местните я наричат, с тази железница се транспортира дървен материал от планината до завода. По късно обаче започва да превозва и пътници. Локомотивите ѝ окончателно замлъкват през 1960 г., когато ръководството на национализираната вече Балабанова фабрика, с новото име Завод за картонено-мукавени опаковки решава, че е неефективна.

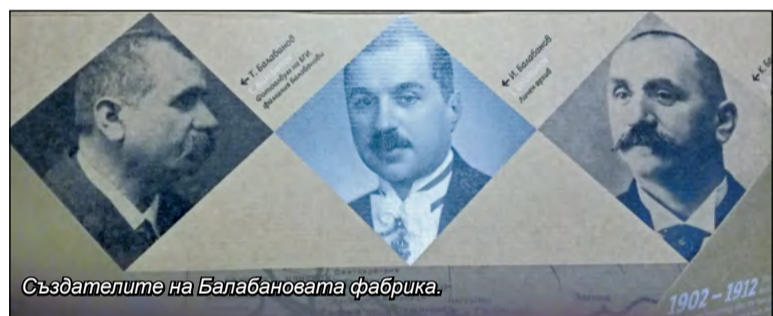
Единият от локомотивите, който през годините е съхраняван в депото в Дупница, след много перипетии и с помощта на БДЖ вече е пристигнал в Бараково, съобщава Панайотов при откриването на изложбата като една от най-добрите новини, свързана с частния музей, който е създаден в Бараково. И като една наполовина сбъдната мечта, която иска изцяло да осъществи, след реконструираното в момента хале от 800 кв. м, предоставено за музей от живата дъщеря на Иван Балабанов Бистра. Идеята на Методи, който е и председател на сдружението „Иван Т. Балабанов“, е напълно да се ремонтира

Методи Панайотов открива изложбата.

локомотивът с номер 489 и да бъде включен в обновяващата се музейна експозиция. Все още обаче са необходими много средства, казва той тъй като освен козметичната външна реставрация е необходимо да се намери подходящ парен котелът, за когото инвестицията е най-значителна. Но е оптимист, защото е уверен, че ще се намерят и други ентузиастични сред железничарите, които като него ще вложат лични средства за материализирането на идеята. Не малка финансова и морална помощ оказва и Бистра Балабанова, която също участваше в откриването на фотоизложбата в София.

Сега Методи Панайотов се опитва да достави стари релси и крепежни елементи, за да се възстанови по намерените чертежи част от жп трасето. Прави го в името на децата, които заедно с родителите си ще посещават музея на Рилската железница и с радост биха се повозили на реставрираната композиция. Въпреки емоцията не пропуска да отбележи, че всичко това трябва да се реализира с компетентната техническа помощ на специалистите. Става ясно, че пред финализиране са и разговорите с ръководството на дружеството за пътнически превози в БДЖ, от където проявяват готовност да дадат четири стари вагончета, без колооси и талиги, които отново след реставрация ще бъдат включени в музейната сбирка. Част от тях са в Дупница, останалите в други гари на страната. По думите на Методи във второто хале, също предоставено безвъзмездно от Бистра Балабанова ще бъде създаден музей на фамилната фабрика. И добавя, че това е необходимо не само в името на националната родолюбива памет, но и за потомците на всички онези чужди работници, които между двете световни войни са работили в нея. Това са хора от дванайсет националности – рус-

Създателите на Балабановата фабрика.

наци-белогвардейци, австрийци, евреи и други, на които в най-трудните моменти от живота им Иван Балабанов е осигурявал прехраната. Сега наследниците им помагат с предоставянето на ценни документи за музея.

Между хората, за които споменът за Рилската железница няма да избледнее е и локомотивният машинист Христо Тривков, който веднага след завършване на ПЖИ е управлявал един от парните локомотиви. Той също дойде на откриването на изложбата, за да се върне към онези романтични години, когато професията му е била изключително уважавана и е привличала много млади хора.

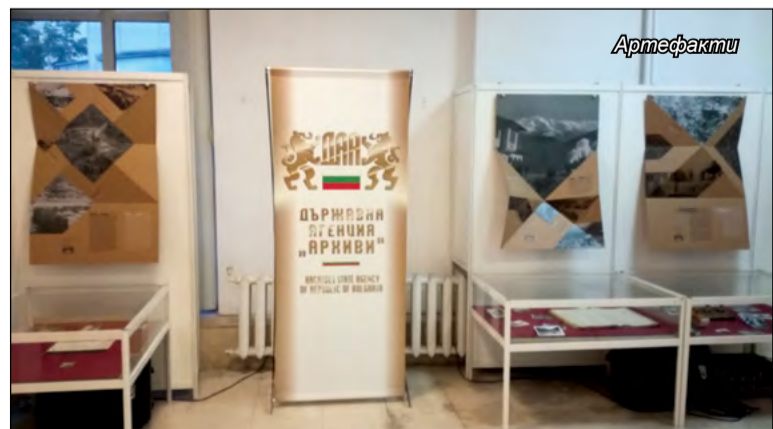
Междувременно питам за художествената идея, която е искал да претвори при поддръждане на експозицията Деян Седларски. И чието оригинално решение няма как веднага да не бъде забелязано. Обяснява, че се е опитал да възпроизведе усещането за Рила планина и емоцията, която предизвикват 100-годишните фотографии, архивни документи

и ценни предмети. Самият той е бил силно заинтригуван, когато вижда петметровата карта на цялото трасе на Рилската железница, до която посетителите могат да се докоснат, чрез едно негово сполучливо артистично интерпретиране. Констатира, че независимо от висшето си образование, когато четири години е учил калиграфия, не успява да постигне онова съвършенство в изписването, което тогавашните картографи са владеели. Уточнява и че преобладаващият кафяво-бежов цвят на паната е нарочно търсен. От една страна като световно признат от ЮНЕСКО, когато акцентът трябва да падне върху значението на историческото и културно наследство. От друга страна като намек за Балабановата фабрика, основен производител у нас на мукава и картон в началото на миналия век. Деян Седларски не крие, че оформлението на изложбата е било творческо предизвикателство и за самия него.

Мая Димитрова

Оформянето на картата на Рилската железница е било творческо предизвикателство и за Деян Седларски.

Артефакти

ДЮЛЯТА

За родина на дюлята се смятат Кавказ и Северен Иран. Според историческите сведения човекът е започнал да отглежда дюлята преди повече от 4000 години. По-късно плода е пренесен в Мала Азия, а след това и в други части на света.

Дюлята е известна и като „сидонска ябълка“ (от името на град Сидон, разположен на североизточния бряг на остров Крит). Солон – законодателят на Атина, въвел закон, според който всяка новобрачна двойка трябва да изяде една „сидонска ябълка“ в деня на сватбата, защото този плод символизираше щастлив семеен живот. Дюлята е имала голяма популярност в древността и често е била изобразявана върху древни римски стенописи. Известно е, че поради приятния аромат клонки с плодове на дюля са били поставяни във фруктиери в жилищата на римляните.

Днес дюлята е разпространена из целия свят, но се отглежда най-вече в средиземноморските държави, на Балканския полуостров, както и в някои страни от Азия и САЩ.

Плодът съдържа глюкоза, захари, фруктоза, захароза, ябълчна киселина, дъбилни вещества. В състава му влизат още пектин, слюзести вещества и минерали – калий, калций, магнезий, мед, кобалт, манган, както и витамини

ните В1, В2, С, РР, Е и каротин.

Лечебните свойства на дюлята били известни още на Хипократ, който предписвал сок от дюля като лечебно и ободряващо средство при различни болести. Авицена препоръчвал да се ядат дюли при разстройствата на храносмилането, както и за подобряване цвета на лицето. Той предписвал сок от дюли с малко мед и оцет за възбуждане на апетита.

Дюлята помага при нарушения на храносмилателната система, гастрит, бронхит, задържане на течности, диария, туберкулоза и др. Този плод е подходящ за диабетици поради ниското съдържание на захароза. Дюлята помага и при анемия,

ангина, сърдечни и бъбречни заболявания, укрепва черния дроб. Отварата от нарязани плодове се препоръчва при недостиг на желязо в организма, а мъхът на плодовете се прилага от народната медицина като кръвоспиращо средство при порязване.

Дюлите приятно разнообразяват нашата трапеза. Плодовете може да се консумират пресни, варени или печени, като гарнитура към месо и дивеч, както и като подправка към различни ястия. Съдържащото се в дюлята етерично масло придава на ястията фин аромат и невероятен вкус. От дюли можете да приготвите компоти, конфитюри, сладка, сладкиши, сиропи, желета, торти и др.

Пурички с дюли

Необходими продукти:
1 и ½ ч.ч. брашно
2/3 ч.ч. пудра захар
5 бр. яйца
300 г дюли от компот
1 бр. ванилия

Начин на приготвяне:
Пудрата захар, яйцата, ванилията и брашното се

смесват и се замесва тесто. От тестото се правят фитили, нарязват се на парченца и от тях се разточват тънки кръгчета. Върху всяко кръгче се слагат няколко парченца нарязани на тънко дюли и кръгчето се завива на пуричка. Пекат се 20 минути на 180 градуса.

ЛЕЧЕБНИ СВОЙСТВА НА ДЮЛЯТА

ПРАВИЛНОТО ХРАНЕНЕ ПРЕЗ ЕСЕНТА

С постепенното настъпване на есента човешкият организъм логично започва да се стреми към натрупване на запас от мазнини. Как да се храним най-правилно през този сезон, за да не напълнеем, но и едновременно с това да не навредим на здравето си?

1. С какво е свързано усещането за повишен апетит през есента?

Като правило в студено време човек яде по-калорична и питателна храна. Така организмът се подготвя за зимата. Климатът и времето оказват своето влияние върху нашите потребности от енергия. Ако ни е студено и се намираме в слабо затоплено помещение, тялото има нужда от по-калорични храни за сметка на енергията, която не ни достига.

2. Може ли да се отслабне през есента?

Да, но това трябва да се прави

с особено внимание. По принцип всеки организъм се стреми към определено постоянно тегло, което може да се различава през различните периоди от живота. Не трябва да се отслабва прекалено бързо, за да може да се запази пониженото тегло по-дълго време.

3. Как да намалим апетита и да се ограничим в яденето?

Ако ни е студено и сме гладни, то си струва да се облечем по-топло или да вземем топла вана. По-голямата активност предизвиква повече ядене, но пък може да се подбира по-нискокалорична храна. Чаша топло обезмаслено мляко например, ще ни позволи да се стоплим и ще задоволи чувството за глад.

4. А ако не ни напуска желанието да ядем мазна храна?

Значи тя е необходима на организма. В този случай е по-

добре да се спрем на мазна риба или ястия с растително масло. За обменните процеси този вид мазнини е по-полезен отколкото животинските.

5. Кой са „безопасните“ през този сезон продукти?

Много полезни са картофите. Теглото се повишава не от тях, а от различните добавки като мазни сосове, масло, пържени кюфтета. Картофите съдържат много калий и витамин С. Сварените с кората картофи са вкусно, питателно и нискокалорично ястие. Ако ни се прииска да похапнем между две хранения, може смело да посегнем към суров морков, ябълка или друг плод.

6. Есента е периодът на скуката и мрачното настроение. Може ли да ги преодолеем с диетата?

Когато вали и се стъмва рано, ние по-често се настаняваме пред телевизора или компютъра и търсим доброто настроение с помощта на сладките неща. През есента в организма се намалява съдържанието на серотонин и затова с удоволствие консумираме продукти, съдържащи захар, които повишават неговото ниво. Ние временно подобряваме настроението си, но незабелязано покачваме и теглото си. Затова трябва съзнателно да се ограничаваме в употребата на сладки неща. Гимнастиката и разходките на чист въздух по много по-ефективен начин ще подобрят настроението, а допълнителната полза от тях също е очевидна.

Плодът

При възпалена стомашна и чревна лигавица: Нарязват се 1-2 необелени и измити дюли, сваряват се във вода, която ги покрива (без захар). След като изстинат се изяждат само резенчетата – 30 мин. след ядене.

При умствена и физическа преумора и за успокояване на сърцето: Пие се сокът от сварените дюлеви резенчета, подсладени с 1 лъжичка мед. Сокът се приема по 1 ч. ч. 3 пъти дневно, 1 час преди ядене.

За ободряване и освежаване кожата на лицето: Една малка дюля се рендосва или прекарва през сокоизстисквачка. Сокът се нанася по лицето с памучно тампонче, като трябва да престои 15 мин. до пълното му попиване. Прави се вечер, половин час преди лягане, без

да се поставя крем на лицето.

Семената

От тях заедно с ципата която ги обвива, се приготвя гъста, слюзеста течност. В 600 г вода се пуска семената на 5-6 дюли (с обвивката) и се сваряват на средно силен огън, докато течността остане на половината. След като изстине се прецежда.

Употреба: При суха кашлица, дължаща се на настинка, при внезапни чревни разстройствата и лека начална форма на диабет се пие по 1 супена лъжица, няколко пъти дневно.

Листата

Могат да се използват за чай, не само пресни, но и изсушени, самостоятелно или примесени с други градински или полски билки през цялата година. Те са ободряваща и ароматна напитка.

10 ЗНАКА, КОИТО ВСЕЛЕНАТА ТИ ДАВА, ЧЕ СЕ НАМИРАШ НА ГРЕШНИЯ ПЪТ

Понякога, когато попадаш в странни или неприятни ситуации, това може да е знак, че се движиш по грешен път. Всеки човек крачи по свой собствен, индивидуален път в живота. Има милиони различни пътеки, които можеш да избереш и никоя няма да е грешна – пътешествията ще се различават в зависимост от това по коя си тръгнал.

Често в живота обаче, може да се почувстваме изгубени или пък заклещени по пътя, или може би дори сякаш сме избрали грешната пътека, която няма да ни отведе до желаната дестинация.

Ако внимаваш, обикновено има нежни, изтънчени знаци, които Вселената ти дава, че се намиращ на грешния път.

Ето 10 индикатора, които ще ти помогнат да се върнеш на правилната пътека.

1. Изпитваш стрес и тревожност

Ако постоянно имаш „топка тревожност в стомаха“, нещо не е както трябва. Това означава, че това което те заобикаля, дали ще е човек, много хора или място, то трябва да се промени. Само ти можеш да знаеш със сигурност какво причинява. Но ако размислиш и постъпиш честно спрямо

себе си, ще стигнеш до корена на проблема. Имай предвид, че дори само стресът, сам по себе си е достатъчна аларма за необходимостта от промяна в живота ти.

2. Разболяваш се често

Всеки хваща настинка или грип от време на време, нормално е. Ако обаче непрекъснато се чувстваш не добре, никой вирус не те подминава, непрекъснато имаш неразположение, грип, кашлица, това вече е индикатор, че не живееш по твоите правила, че други имат думата по отношение на твоите решения. Това е и очевиден знак, че не полагаш достатъчно грижи за себе си и трябва да се списък с приоритети.

3. Непрекъснато забравяш

Да губиш неща и непрекъснато да забравяш означава, че трябва да поемеш дълбоко дъх и да релаксираш ума си. Мозъкът ти е прегрян, което никога не помага.

4. Мислиш си, че си карък

Подобно на точка 3, непрекъснатите инциденти означават, че трябва да забавиш темпото и да отделяш повече внимание на нещата, които са около теб. Всъщност, да имаш доверие на собствената си интуиция означава, че имаш контрол върху живота

си. Което от своя страна означава, че си на верния път.

5. Чувстваш отегчение

Чувството на отегчение и досада е може би най-големият знак от Вселената, че не изживяваш пълния потенциал и че си много далеч от мечтите си. Светът е разнообразен и пълен с възможности, не би трябвало да има причини за досада и скука. Ако това усещане е упорито, то значи, че имаш прекалено голямо привикване със зоната ти на комфорт и се съпротивляваш на промяната. Елегантен начин да се разтовариш от това тегло е да си намериш например ново хоби, което не иска кой знае каква промяна.

6. Нямаш желание да довършваш нещата, които захващаш

Стартираш разни проекти, но не ги завършваш? Това означава, че нямаш баланс, не си на земята. Означава също, че нещата, които преследваш не са в съзвучие със житейските ти цели и амбиции. Реши проблема като се вгледаш в себе си, просто се остави на течението на Вселената, така ще знаеш, че пътят, който ще се появи пред теб ще бъде в твой интерес.

7. Винаги закъсняваш

Независимо дали закъсняваш по вина на някой друг или по своя собствена, непрекъснатото закъсняване означава, че нямаш контрол върху собственото си време. Това е точно обратното на ситуацията, в която си в пълна хармония с Вселената. Само когато времето тече в пълен синхрон с живота ти, можеш да знаеш, че си на верния път.

8. Средата, в която живееш, е претрупана

Въпреки всичките ти усилия да разтовариш неща от себе си и от средата, която те заобикаля, непрекъснато те затрупват нови проблеми? Това е знак от Вселената, че отказваш да приемеш някои трудни истини в живота си. Това може изненадващо да значи също, че бягаш от стар проблем, от минало събитие, с което трябва да се приключи. Решаването на стар проблем може по магически начин да разтовари цялата бъркотия от плещите ти.

9. Избягваш да мислиш за някои неща

Ако не искаш да мислиш или да говориш за определени неща, това може да те извади от релси и да те прати в грешна посока. Често това е така, защото те е страх да чуеш отговора или защото вече знаеш отговора, но нямаш куража да предприемеш нещо по въпроса. Без значение кое от двете е, потискането на емоциите може да увреди здравето ти, изключва те от връзката с душата ти и те направлява далеч от истинския ти път в живота.

10. Изпускаш или чупиш неща

Ако това е така, то може да е знак от Вселената, че крачиш по грешен път и че без да искаш се отдалечаваш от собственото си благополучие. Може също да означава, че трябва да се откажеш от тази битка и да се оставиш на течението, както споменахме в точка 6. Това е в сила особено, ако имаш усещането, че тъпчеш на едно място в живота си.

10 ПРОФЕСИИ, ЗАБРАНЕНИ ЗА ЖЕНИ В РУСИЯ

Равноправието между половете не съществува в много страни по света. Оказва се, че все още има държави, в които за жените съществуват забрани да упражняват дадена професия. Те не могат да работят някои от традиционно мъжките професии. В Русия над 400 професии са забранени за жените под предтекст, че са вредни или опасни.

Ето 10 от най-известните, забранени за жените в Русия професии:

1. Дърводелец

Дърводелството не е женска професия в необятната страна.

2. Коляч

Ограниченията действат при работа с говеда и свине.

3. Водолаз

В Русия жените могат да се гмуркат единствено за удоволствие

4. Дървосекач

Дървосекачеството не е женска работа.

5. Тракторист

В Русия е забранено жените да работят като тракторист и булдозерист, както и не могат да оперират с товарни и машини и камиони.

6. Носач на багаж и оператор на количка за багажи на летищата

Тази работа е забранена за жените в Русия.

7. Боцман

В Русия жените не могат да

работят като боцмани, матроси, шкипери и помощник-шкипери.

8. Шофьор на автобус

На жените се забранява да управляват автобуси, освен в случаите, когато става въпрос за градски и крайградски линии.

9. Машинист

Руските не само не могат да управляват парен и дизелов локомотив и електричка, но и не могат да бъдат помощник-машинисти.

10. Рибар

На руските не е забранено да ловят риба. Ограниченията се прилагат само при крайбрежен риболов с мрежи „на ръка“, при тралене и при риболов на лед с трал.

НАЙ-СТРАШНОТО ВЛАКЧЕ В СВЕТА

Един от най-известните „ролър костъри“ в света е „Барон 1898“, намиращ се в Холандия. Съоръжението е наистина със смайващи размери. Издига се 30 метра над земята и предлага смелчаците, престрашили се да се качат. Ъгълът на спускане е 87 градуса, което означава, че вагоните се стрелват надолу почти отвесно, а скоростта, която развиват, е 90 километра в час. Всичко това е коствало на луна парка цели 18 млн. евро.

Но това са само цифрите, нещото, което наистина отличава „Барон 1898“, са „мините“, в които влакчето се спуска от огромна височина. Бълващи зрелищен дим, те наистина изглеждат твърде мънички от огромната височина, от която вагоните политат към тях. Разбира се, влакчето спира точно на най-високата точка, за да могат пътниците да се насладят на предстоящото спускане. А, ако някой размисли в последния момент... е, за негово съжаление пътят надолу е само един.

ЕЛЕКТРИЧКА ЗА ЛОВ НА ПОКЕМОНИ

Компанията за градски транспорт на Дюселдорф използва хитовата игра, за да популяризира услугите си

Брандираната е стилистиката на церама Pokémon Go моториса.

Докато железниците по цял свят апелираха пътниците да се откажат от хитовата мобилна игра Pokémon Go на гарите и край релсовата мрежа с оглед наличната им безопасност, транспортният оператор на Дюселдорф направи обратното. От Rheinbahn AG* - компанията за обществени превози на германския град насърчи феновете й, като пуснаха специална електричка... за лов на покемони (виртуалните чудовища, които играчите имат за цел да хванат чрез игровото приложение).

Това е първият релсов транспорт в Германия, а доколкото е известно и в света. Премиерното му пътуване се състоя преди няколко седмици и в него участваха 77 изключително запалени по покемон манията геймъри. Срещу предварително закупен билет на цена 8 евро те пътуваха в продължение на три часа по специално определен маршрут.

Украсеният в символиката на Pokémon Go и оборудван с Wi-fi състав отведе геймърите до едни от най-добрите места за ловене на покемони в Дюселдорф. През цялото време той се е

движеше изключително бавно, за да могат виртуалните създания да бъдат заловени. Така играчите получиха възможност да обиколят районите и градските забележителности, където обичайно тяхната концентрация е максимална.

За да се угоди и осигури пълен комфорт на феновете на играта, участващи в необичайното пътешествие, общинските власти дори затвориха за автомобили един от мостовете в града. По този начин те позволиха на групата спокойно да провежда покемон-лов по него, без да се опасяват, че ще бъдат блъснати от някое превозно средство. Нещо повече – специално за тях на мостовото съоръжение дори временно бяха инсталирани химически тоалетни...

Необичайната акция е осъществена по идея на 27-годишната Мартина Малаховски - служителка в PR отдела на Rheinbahn - чийто деца също са големи фенове на Pokémon Go. Самата тя е преминала 10 нива от играта и е била наясно с очакванията на геймърите. Възползвайки се от хитовото смартфон приложение тя измисля и реализира нова, подсъща маркетингова кампания, с която провокира гражданите да обърнат по-голямо внимание към транспортните услуги на обществения превозвач.

Като инициатор на проекта

Малаховски лично участва дори в брандирането на електричката.

„Никога не е имало толкова голям интерес към някоя кампания - това е пълна лудост“, коментират от Rheinbahn. Затова, ако стихийната мания по покемоните продължи и напред, от оператора възнамеряват нетрадиционния състав отново да излиза по този маршрут.

Ивайло ПАШОВ

* Rheinbahn AG управлява обществен транспорт на градовете Дюселдорф и Мербуш. Компанията обслужва 11 железопътни линии (в т.ч. частично и метрото), 7 трамвайни и 91 автобусни маршрута. Жп мрежата на оператора обхваща също градовете Нойс, Крефелд, Дуйсбург, Ратинген и е с обща дължина 342 км. Ежегодно само по нея се превозват повече от 214 млн. пътници.

Маршрутът на електричката даде възможност на покемон-феновете максимално да се насладят на преживяването от играта.

Инициаторката на проекта Мартина Малаховски участва в украсяването на моторисата.

Цени за реклама

За контакти:
Мая Димитрова
0889 41 30 03
maya02@abv.bg
bdz@bdz.bg

При директна заявка от клиента

До главата на вестника - по договаряне
Първа страница - 1,50 лв. за кв. см
Вътрешна страница - 0,50 лв. на кв. см.
Последна страница - 1,00 лв. на кв. см.
За цяла страница - по договаряне

При директна заявка от клиента

До главата на вестника - по договаряне
Първа страница - 1,80 лв. за кв. см.
Вътрешна страница - 1 лв. на кв. см.
Последна страница - 1,50 лв. на кв. см
За цяла страница - по договаряне